

پیمایش مطالبات و مشکلات بازنشستگان مستمری بگير صندوق بازنشستگی کشوری

مجرى طرح:
حسين نورى نيا - ريحانه عبدی

به سفارش:
مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا
«تهاد پژوهشی صندوق بازنشستگی کشوری»

سرشناسه	نوری‌نیا، حسین، ۱۳۴۴-
عنوان و نام پدیدآورنده	پیمایش مطالبات و مشکلات بازنشستگان مستمری‌بگیر صندوق بازنشستگی کشوری.
مشخصات نشر	مجری طرح: حسین نوری‌نیا- ریحانه عبدی؛ به سفارش: مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا «نهاد پژوهشی صندوق بازنشستگی کشوری».
مشخصات ظاهری	تهران: طرح نقد، ۱۴۰۰.
شابک	۱۷۸ ص: ۲۱۵×۱۴۵ س.م.
وضعیت فهرست	۴۵۰۰۰۰ ریال: ۹-۴۸-۸۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸
موضوع	فیا
موضوع	بازنشستگی -- ایران -- مستمری -- نمونه پژوهی
موضوع	Retirement -- Iran -- Annuities -- Case studies
موضوع	بازنشستگی -- ایران -- درآمد -- برنامه ریزی -- نمونه پژوهی
موضوع	Retirement -- Iran -- Income -- Planning -- Case studies
موضوع	بازنشستگی -- ایران -- خدمات -- نمونه پژوهی
موضوع	Retirement -- Iran -- Services for -- Case studies
شناسه افزوده	عبدی، ریحانه، ۱۳۶۵-
شناسه افزوده	صندوق بازنشستگی کشوری
رده‌بندی کنگره	HD ۷۳۱۲/۵۶
رده‌بندی دیویی	۳۶۸/۴۰۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۷۶۴۶۷۹۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا

www.ketab.ir

طرح
نقد

پیمایش مطالبات و مشکلات بازنشستگان مستمری‌بگیر صندوق بازنشستگی کشوری

مجری طرح: حسین نوری‌نیا- ریحانه عبدی

طرح جلد و صفحه‌آرایی: احمد صدیقی

چاپ: اول- ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: گوتنبرگ

انتشارات طرح نقد: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، مقابل پاساژ مهستان، پلاک ۱۲۵۱، واحد ۴

تلفن: ۶۶۴۸۳۷۶۳ پست الکترونیکی: tarhenaghd@gmail.com

شابک: ۹-۴۸-۸۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸

تمامی حقوق برای مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	سپاسگزاری
۹	پیشگفتار مؤسسه
۱۱	فصل اول: ابعاد پژوهش
۱۳	مقدمه
۱۷	وضعیت کلی
۲۳	چهار چوب مفهومی
۳۰	روش پژوهش
۳۰	جمعیت آماری و نمونه
۳۵	نمونه گیری
۳۷	فصل دوم: یافته های پژوهش
۳۹	مقدمه
۴۱	ویژگی های پاسخ گویان

۵۱	برخورداری ها
۵۷	ویژگی های بیمه های
۶۳	سلامت شخصی
۸۳	معیشت و مستمري
۱۰۱	بهداشت و درمان
۱۱۱	وام و تسهیلات
۱۲۱	تأثیر کرونا
۱۲۹	همسان سازی
۱۳۸	ارزیابی ها
۱۴۹	تفاوت های منطقه ای
۱۵۹	تفاوت های زمینه ای
۱۶۳	جمع بندی و نتیجه گیری
۱۷۷	منابع

پیشگفتار مؤسسه

یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین اهدافی که مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا به‌عنوان نهاد پژوهشی صندوق بازنشستگی کشوری برای خود قائل است، دستیابی به بینش تحلیلی و مبتنی بر پژوهش از ابعاد و ویژگی‌های اعضای این صندوق است. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی دقیق و متناسب، بدون دسترسی به داده‌های عینی، دقیق و قابل استناد ممکن نیست و نمی‌توان بر پایه ذهنیات، تصورات و پیش‌فرض‌ها برای جامعه بزرگی چون بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری با سطح بالای پراکندگی، گوناگونی، تنوع ویژگی‌ها و خصایص تصمیمات در خوری اتخاذ کرد. پیش‌نیاز هرگونه تصمیم و اقدام سیاستی در این حوزه، برخورداری از آگاهی و اشراف علمی بر خصایص، انتظارات و نگرش‌های بازنشستگان است.

به‌منظور نیل به این مقصود و شناخت ویژگی‌های جامعه هدف صندوق، پژوهش‌ها و مطالعات مختلفی در سال‌های گذشته در مؤسسه طراحی و تدوین شده است که هر یک بخشی از ویژگی‌ها و واقعیت زندگی بازنشستگان را بازمی‌نمایانند. در این مطالعات گاه با استفاده از روش‌ها و مصاحبه‌های عمیق تلاش شده است انواع و پیچیدگی ویژگی‌ها، رفتارها، خواسته‌ها و مطالبات بازنشستگان مورد شناسایی قرار گیرند؛ و گاه با تحلیل ثانویه داده‌های پیمایش‌های ملی - همچون ارزش‌ها و نگرش‌ها و سرمایه اجتماعی ایرانیان - از منظر بازنشستگان، داده‌های کلان در زمینه

نگرش‌های بازنشستگان فراهم شوند.

با این وجود برخی ملاحظات روش‌شناختی، همواره مانع از امکان تعمیم اطلاعات به دست آمده از این شیوه‌ها به کل بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری بوده است؛ و یا دست کم اطلاعاتی در خصوص پراکندگی و ترکیب و سهم داده‌های به دست آمده در جامعه هدف صندوق به دست نمی‌دهند. در پیمایش‌های ملی عموماً متغیر وضع فعالیت (بازنشستگی) کنترل نمی‌شود و در عین حال اطلاعات بازنشستگان صندوق‌های مختلف به صورت تفکیک نشده گردآوری و گزارش می‌شوند که با توجه به تمایز نسبی بازنشستگان صندوق کشوری در سبک زندگی، نگرش‌ها و مطالبات - که ناشی از تفاوت آن‌ها در دوره اشتغال، سطح تحصیلات و مواردی از این دست است - می‌تواند موجب خطاهایی در تحلیل و تعمیم نتایج شود. از طرفی در پژوهش‌های کیفی اگرچه شناختی نسبتاً ژرف و عمیق از جامعه مورد مطالعه به دست می‌آید، اما غالباً اطلاعات به دست آمده از این روش رانمی‌توان به کل جامعه هدف تعمیم داد. از این رو در مجموعه داده‌های مربوط به اعضای صندوق بازنشستگی کشوری همواره جای خالی پژوهش‌های عام و پیمایشگر که قابلیت تعمیم به کل بازنشستگان صندوق را داشته باشند احساس می‌شد.

کتابی که پیش‌رو دارید حاصل پژوهشی است که با هدف بررسی مطالبات و مشکلات بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری و با در نظر گرفتن ضرورت تعمیم‌پذیری داده‌ها در مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا، طراحی و تدوین شده است. پیمایش ملی مطالبات بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری در سال ۱۳۹۹ در میان نمونه‌ای ۱۲۰۰ نفری از بازنشستگان صندوق و با در نظر گرفتن سهم سطوح مختلف توسعه یافتگی استان‌های محل سکونت اجرا شد و ابعاد مختلف نگرش‌ها، مشکلات و مطالبات آن‌ها در مقولات مختلف معیشت و میزان مستمری، وضع سلامت، بهداشت و درمان، اوقات فراغت و امور رفاهی و تفریحی، ارزیابی‌ها، همسان‌سازی و تأثیرات کرونا مورد بررسی قرار گرفت. امید است یافته‌های این پیمایش در سیاست‌گذاری‌های کارآمد آتی نقشی مؤثر داشته باشد.